

NUMĂRUL 10 BANÍ

ABONAMENTELE

Incep la 1 și 15 ale fiecărui lună și se plătesc tot-d'a-una înainte
 In București la Casa Administrației
 In județe și străinătate prin mandate poștale
 Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
 Șase luni . . . 15 „ „ 25 „
 Trei luni . . . 8 „ „ 13 „
 Un număr în străinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACTIA

No. 3 — STRADA CLEMENTEÎ — No. 3.

EPOCA

NUMĂRUL 10 BANÍ

ANUNCIURILE

In București și județe se primesc numai la
 Administrație
 In străinătate, direct la administrație și la
 toate oficiile de publicitate
 Anunțuri la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia
 „ „ III . . . . . 2.— lei
 „ „ II . . . . . 3.— „
 Inserțiile și reclamele 3 lei rindul

Un număr vechi 30 bani

ADMINISTRAȚIA

No. 3 — STRADA CLEMENTEÎ — No. 3

APARE ZILNIC LA 8 ORE DIMINEAȚA CU CELE DIN URMA ȘTIRI ȘI TELEGRAME ALE NOPȚEI

CRIZA MINISTERIALA

Demisiile d-lor G. Cantacuzino și C. Stoicescu

MORALA FRĂMINTĂRILOR

Se poate ca cele ce vom spune să folosească într-o altă adversarilor noștri, dar considerația aceasta nu ne poate opri; adevărul și interesul obșteșc trebuie în tot-d'a-una să aibă pasul asupra micilor interese de moment.

Frământările a căror jertfă e de atita timp partidul liberal, deși ne sunt folositoare, pe noi nu ne bucură. E vădit căștigul ce rezultă pentru partidul conservator din slăbirea ce singur liberal și-o pricinuiesc prin zburciunile lor fără de sfârșit; neapărat că aceste zburciunări sunt rodul unor cauze pentru cari nu purtăm nici o răspundere, ba pînă la un punct pot fi privite ca o dreaptă pedeapsă a păcatelor săvârșite în cursul vremii de liberali în contra partidului conservator. Peste toate aceste considerațiuni însă, și peste multe altele, trecem fără nici o rezervă și declarăm ca sfârșirile din partidul liberal ne umplu de mîhnire și ne îngrijesc foarte.

De o bună bucată de vreme a intrat în viața partidelor noastre un element disolvant, care amenință să distrugă ori-ce organizație sănatoasă și rodnică a forțelor politice. Acest element disolvant e ambițiunea personală, interesul meschin personal.

Nu chestiunile de principiu, nu deosebirile de idei produc frământările ce compromit și darapănă partidele noastre; nu ciocnirea între convingeri prea absolute produc dezbinările, ci desertăciunea, ambițiunea vulgară, lăcomia de slavă, de putere, de căștig.

Otrava aceasta ucigătoare pătrunde tot mai adînc în țesutul partidelor noastre și groaznice sunt pus-tiirile ce le face.

La început, ambițiunea și interesul personal se mai furișeau, cu oare-care sfiială, în dosul ideilor. Aspirațiunile nesabuite, poftetele nemăsurate cînd nu erau satisfăcute, pîndeau ocaziuni, inventau pretexte, ca să dea acțiunii lor cel puțin aparența că izvorăsc din convingeri politice. Sfiială aceasta tot era un soi de friu, cel puțin în unele vremuri, pentru multe apucături rele; poftă josnică, ambițiunea necumpătată nu îndrăzneau să se manifeste de cît atunci cînd erau împărechiate cu o inteligență mai ridicată și cu un talent real. Chiar în epoca eroică a partidelor noastre, în vremea marilor lupte constituționale și în momente de grea cumpană pentru țară, s'au găsit oameni cari să îndrăznească a pune interesul lor personal mai presus de interesul obșteșc și să facă greutăți, dar cel puțin erau oameni de netăgăduită valoare; e inutil să spunem nume. Raul era însă izolat.

Astăzi, lăcomia de căștig și ambițiunea deșartă se manifestă fără absolut nici o rușine. Vinătorii de titluri și de afaceri s'au înmulțit peste fire și nu-și mai dau nici cea mai mică osteneală să mascheze josnicia caracterului lor. Ideal? Principiu? Patrimoniul partidului? Existența, vaza și viitorul lui? Nimic nu se mai bagă în seamă, nimic nu mai reține pe acești viermi

scriboși cari rod și înveninează tot ce ating.

Goana după aur și onoruri e aprigă, fațișă, se petrece la lumina zilei, sub privirile aiurite ale mulțimii, ca și cum ar fi ceva normal și frumos, iar nu cea mai urită și rușinoasă boală. E mare și neconținut se mărește numărul inșișilor cari nu văd în partid de cît mijloc de a-și satisface poftetele și cari sunt în stare să-și împingă partidul la peire dacă dezordonațele lor trebuinți nu sunt mulțumite; și nerusinaarea acestor degradați nu mai cunoaște margini.

Partidul liberal ofera astăzi-ticoana vie a acestei grozave boli. Nu se găsește un singur om—cel puțin nu îndrăznește să se arate—care să ridice sus interesul partidului și să-l impue tuturor; nimeni nu vrea să cedeze din pretențiunile sale personale și din această învierșunată concurență izvorăsc nepuțința partidului, nesfârșitul lanț de rușini pe cari le suferă și ruina lui sigură.

Pecinginea aceasta e foarte primejdioasă partidelor noastre. Din multe și multe împrejurări, în partidele de la noi numai puține idei generale pot forma chiagul, dar legătura e întărită prin dragostea caldă izvorită din munca și lupta comună, din jertfele făcute la un loc, din durerile și bucuriile încercate împreună, prin evlavia pentru trecutul partidului, prin speranțele în viitorul lui. Pecinginea ambiției și intereselor personale, deslănțuite, distrug toată această parte sentimentală a legăturii dintre membrii partidului și face imposibilă disciplina. Cel bun, cel devotați, cel sincer, se scribesc de nerușinata exploziune a egoizmului murdar și se asfixiază în această atmosferă viciată, iar răii căștiga tot mai mult teren.

O reacțiune viguroasă contra acestei boli mistuitoare e de neapărată nevoie. Cangrena trebuie tăiată și arsă, chiar cu prețul celor mai mari dureri.

Scriind acestea, gîndul nostru zboară spre acela pe care îl plîngem la iubitul și în veș neuitatul nostru Alexandru Lahovari.

Devotat partidului său pînă la abnegațiune, ne cerind nimic nici o dată și fiind neconținut gata a-i da toate forțele sale, Alexandru Lahovari a fost prototipul partizanului disciplinat și dezinteresat.

A trecut și partidul nostru prin frământări și prin greutăți. Dar nici o dată Alexandru Lahovari nu și-a pus persoana lui înainte, nici o dată n'a fost o piedică, nici cînd nu s'a condus de vr'un calcul personal.

Intrabil în aparență, el era de o modestie și de un devotament fără margini, în tot-d'a-una cel mai supus și mai credincios soldat al ideilor și partidului său.

Ce incalculabila distanță de la cerul luminos pe care plutea steaua aceasta și pînă la pămîntul noroios în care se zvîrcolesc atîția oameni politici!

Somațiunea sturdziștilor

Demersul și somațiunea delegației

Delegațiunea aleasă la consfătuirea de Marți seara de la clubul colectivist,—de și redusă prin demisiunea d-lor C. Dimitrescu-Iași și Th. Stelian,—s'a prezentat aseară în mod oficial la președintele consiliului, d. P. S. Aurelian.

Delegația era compusă din d-nii Al. Djuvara, I. N. Iancovescu și C. Nicolaescu.

D. Al. Djuvara, după ce a expus în sens stătescist situația deplorată a colectivității, a cerut d-lui Aurelian, drept prima condiție a restabilirii vechei armonii în colectivitate, o remaniere ministerială, adică retragerea d-lor Mîrșescu, Șendrea și Porumbaru.

Delegația a dat un termen de 24 de ore d-lui P. S. Aurelian.

Somațiunea d-lui Dim. Sturdza

D. P. S. Aurelian n'a făgăduit nimic delegației, dar ni se asigură în mod formal că dacă pînă deseară președintele consiliului nu va da nici un răspuns sau dacă va da un răspuns negativ, atunci delegații se vor prezenta la d. Dim. Sturdza și-l vor ruga să facă d-sa însuși, ca șef al partidului, o a doua somațiune d-lui Aurelian.

Și credem a fi bine informați anunșind că d. Dim. Sturdza va adresa chiar deseară o scrisoare d-lui P. S. Aurelian, invitîndu-l să facă, în termen de 24 de ore, remanierea ce i-a indicat la consfătuirea de la Senat.

Campania de răsturnare

Sturdziștii sînt, însă, aproape convingiți, că d. P. S. Aurelian nu va face nici o remaniere și în vederea aceasta au și luat deja toate măsurile ca să deschidă o campanie de răsturnare în contra guvernului.

Campania se va deschide luni, alături la Camera cît și la Senat.

Planul nu este stabilit încă, dar se crede că luni d. Djuvara va adresa guvernului o interpelare în privința raporturilor pe cari le întrefine cu șeful partidului, d. Dim. Sturdza.

Această interpelare va fi însoțită de o moțiune de neîncredere în guvern.

MOARTEA LUI ALEXANDRU LAHOVARI

Consiliul de disciplină al ordinului avocaților din București a decis să depună o coroană pe mormîntul lui Alexandru Lahovari, iar un delegat care va fi sau decanul, d. Giani, sau d. Barbu Păltineanu, membru al consiliului, să pronunțe o cuvîntare cu ocaziunea înmormîntării. O frumoasă adresă de condoleanță a fost adresată d-nei Simona Lahovari la Paris.

Studentii universității din Capitală, într-o întrunire ce au avut, au hotărît să participe la înmormîntarea distinsului bărbat.

Unul dintre studenți va pronunța un discurs, spre a exprima durerea ce simte corpul studentesc pentru această ireparabilă pierdere.

În urma defunctului au rămas numeroase și prețioase documente în chestia Romînilor din Transilvania.

www.dacoromanica.ro

patriotismul cel mai cald și generos pentru Romîni de peste munți cu cea mai perfectă lealitate față de monarhia Austro-Ungară, și lucrînd împreună cu bărbății de Stat austro-ungari pentru îmbunătățirea soartei Romînilor.

Suntem în plină criză ministerială.

Aseară, d. G. Cantacuzino, ministrul de finanțe, iar azi dimineață d. C. Stoicescu și-au remis demisiile în mîna președintelui consiliului.

Cititorii vor găsi la informațiuni toate detaliile asupra crizei ce a izbucnit.

TRIBUNA POLITICA

Impăcare, criză, armistițiu.

Apoi, iar împăcare, criză, armistițiu, iată fazele prin cari trece fără nici o variațiune, de atitea luni, partidul liberal.

Azi suntem în fața împăcării, ceea ce e un semn prevestitor de apropiată criză.

Suntem așa de obicinuiți cu aceste crize și împăcări, în cît au ajuns un lucru banal căruia nu i se mai dă nici o atențiune.

Fie criză ori împăcare același lucru e; căci după ceartă vine pupatul și după pupat cearta.

Totuși repețirea acestor rupturi și împăcări are și un rezultat care-și are însemnătatea, anume că cu cît se repetă aceste scene crizele devin mai acute, vrăjmășile mai serioase și împăcările mai puțin sincere.

Rezultatul final e că partidul liberal pierde nu numai prin fie-care criză, dar chiar prin fie-care împăcare.

CANCANUL IN FATA JUSTITIEI

Nu e vorba de cancanul pe care-l joacă d. Sturdza la Senat—nu; acela a ajuns atît de banal, în cît îl imitează d. Grădișteanu cu egal succes. O altă reprezentație ține azi recordul spectacolelor *fin de siecle* și aștă curiozitatea publică—e vorba de baletul circului Sidoli.

Un agent din Pesta scrie, săptămînilor trecute, d-lui Sidoli, că are un transport de baletiste, frumoase ca niște cosăzuene, cu costume sugestive și cu elasticități fiziologice cari interpelează ca un deputat vorbăreț.

Directorul circului, amator de muștaruri exotice, primește oferta, trimete agentului acel *nerus rerum* care deschide chiar porțile inimelor de piatră, și așteaptă, cu nările dilatate—ca Orlofi, partida angajată.

Sosește baletul, se produce în public—dar calitățile anatomice ale cometelor și accesoriile cari de obicei se spală în familie displac d-lui Sidoli. De aci, proces.

Directorul circului—un rafinat—cere rezilierea contractului pe motivul că marfa nu corespunde mamei; impresariul, om cu experiență, pretinde despăgubiri pentru că, zice el, cu baletul pe care l'a adus în București a reperat mari succese la Pesta, și ori cît de mare ar fi deosebirea de latitudine între aceste două orașe, nu e admisibil să displac în București ceea ce a făcut deună-zi deliciile Pestei.

Judecătorul de pace, oprit, depravilă, să taie, dintr-o dată, nodul gordian, a ordonat o expertiză; și eri, la orele 2, comisiunea de expertiză, cu avocații, cu presa și cu toți curiosătorii în materie, au făcut o descindere în arena circului, unde au reconstituit, cu toate accesoriile de rigoare, cadrulul în litigiu.

Cele patru stele care execută baletul s'a produs, în fața juriului, în toate pozițiile de cari sunt susceptibile atari constelațiuni. Cu o grație și cu o vervă plină de subînțelesuri, intimatele au reprezentat, pe rînd, toate figurile atribuite, de cosmografie, stelarilor filante, și ca sfîrșit, pentru convingerea definitivă a magistratului, s'au așternut pe parchet, formînd, fie-care, o linie dreaptă cu picioarele—pentru a simula nebuloasa pe care ne-am obicinuit s'o numim, fără aluzie răutăcioasă, calea lactee.

Cînd clovnii dau reprezentații în Parlament, judecătorii se pot cobori în arenă pentru a pronunța sentințele.

Iwann.

TRIBUNA LITERARA

DAREA DE SEAMĂ ANUALĂ

a d-lui

Secretar general George I. Lahovari

cître adunarea generală a Societății Geografice Romîne, în ședința de la 1 Martie 1897

Sire!

Stimați Colegi!

Anul acesta s'a început pentru Societatea noastră sub auspiciu fericite: sunt cîteva zile de cînd «Monitorul Oficial» a publicat legea votată de ambele corpuri legislative și sancționată de Majestatea Voastră, prin care se recunoaște «Societatea Geografică Romînă» de persoană morală «și juridică și de instituție de utilitate publică». Era și timpul, Societatea împlinise deja 21 de ani de existență, era prin urmare ajunsă la vîrsta legiuită și poate fi declarată *majoră*. Dar «noblesse oblige» și recunoașterea de *instituție de utilitate publică* impune societății geografice o mai mare încordare a forțelor sale, o activitate mai rodnică, o mai mare muncă din partea membrilor ei; ceea ce negreșit va fi—nu mă îndoiesc.

În ceea ce privește activitatea societății noastre pe anul expirat, ea se rezumă în publicarea buletinului său trimestrial, în tipărirea a cinci noi dicționare județene, în începerea lucrărilor pregătitoare pentru publicarea *marelui dicționar geografic*, și altele.

Biblioteca Societății s'a regulat și s'a catalogat mulțumită activității d. Col. Mihaescu, colegul meu de la Curte, care a binevoit a lua provizoriu în sarcina de bibliotecar, de oare-ce d. Iarca ne-a rugat a-l dispensa de această însărcinare, lipsindu-l timpul material.

Bugetul anului trecut s'a aplicat astfel cum a fost votat de adunarea generală, și colegul nostru, D. Basset, v'a da toate deslușirile necesare în ședința viitoare. Este de regretat că numărul membrilor plătitori scade mai pe tot anul, și aceasta este cu atît mai regretabil de oare-ce, cum știți, resursele noastre nu provin, în cea mai mare parte, de cît din colizațiile anuale ale societăților. Să ne silim dar cu toții a mări numărul aderenților, cîci numai avînd aderenți cît de mulți va putea și Societatea să își întindă cîmpul activității sale.

De un mare ajutor pentru societatea geografică este și va fi în curînd institutul nostru geografic militar, care sub conducerea inteligentului și neobositului său diriginte, domnul general C. Brătianu, adaugă pe tot anul materialul cartografic al țării. Încă puțin ani și charta cea mare a Regatului Romîn va fi terminată; puține sunt județele care au mai rămas nelucrate. În toate verile 60—80 de tineri ofițeri, eșiți din școlile noastre și sub conducerea de șefi experimentați, se respindesc prin țară și lucrează la această chartă topografică, ast-fel că peste puțin se va putea împlini și a doua dorință a iubitului nostru Vice-președinte, d. general Manu, ca Societatea noastră în comună colaborare cu Institutul geografic militar să editeze *Atlasul Regatului Romîn pe județe*.

Estimp s'a prezentat și dicționarul geografic al județului Constanța, ultimul județ care pînă acum rămăsese neprețuit.

Cu această lucrare Societatea a însărcinat pe d. Dănescu, licențiat în litere, care a lucrat cu succes dicționarele județelor Tulcea și R. Sărat.

Comisia d-voastre a examinat manuscrisul d-lui Dănescu și miine seară d. profesor Toicescu ve va comunica rezultatul cercetărilor sale.

Ast-fel, în mai puțin de zecă ani, Societatea geografică a avut fericirea a premia toate dicționarele celor 32 de județe, material bogat din care se va alcătui dicționarul general al Romîniei.

Dintre puținele publicații geografice ce au apărut în anul înecat în țara noastră, putem menționa pe cele următoare:

1. Mai multe manuale de geografie elementară ilustrate, publicate de d. profesor G. T. Buzoianu. Tot d. profesor Buzoianu a mai publicat la institutul geografic a d-lor Freytag și Berndt în Viena o hartă murală a Europei în limba Romînă.

2. Cercetări geografice-istorice asupra orașului Constanța, de d. locotenent M. D. Ionescu, o cărticică foarte bine studiată și cuprinzînd date statistice interesante.

3. Anuarul muzeului de geologie și de Paleontologie de d-lui profesor Grigore Ștefănescu.

4. Harta Romîniei în parlament este titlul unei broșuri bine documentată care apară meritosul nostru Institut geografic militar de înviniuire fără temei a rău-voințitorilor și ignoranților.

5. O altă publicație foarte îngrijită este aceea asupra monastirei Tismana de d. Al.

Stefulescu, plină de documente istorice inedite și ilustrate cu frumoase gravuri care fac onoare tipografiei d-lui Mișcoșescu din Tirgu-Jiu.

6. Les tremblements de terre de la Roumanie par M. Math. Draghicescu, este un studiu completat al conferinței ținute la Societatea noastră.

7. Noule ape alimentare ale orașului București de d. N. Cucu, inginer, expunere a rezultatelor obținute după noile studii întreprinse.

8. O altă operă de mare merit, a cărei publicare s'a început la Sibiu, este Enciclopedia Română de d. dr. C. Diaconovici sub auspiciile «asociației transilvane». A apărut deja mai multe fascicule.

9. În străinătate s'a publicat asemenea mai multe opere privitoare la Țara noastră; astfel avem:

1) Rumanien, ein Land der zicknast de d. G. B. rger, consulul nostru general din Stuttgart o carte foarte bine îngrijită al cărei text și ca execuție tipografică, cu mai multe ilustrații frumoase.

2) La Londra au apărut în anul trecut mai multe opere de merit privitoare la România, așa

The Balkans, Roumania, Bulgaria, Servia, and Montenegro, by William Miller. The land Try and the Forest by E. Gerard.

Roumania past and present by James Samuelson.

În Paris revista ilustrată: Le Monde moderne, a publicat o mică broșură exclusiv rezervată la Capitala noastră: Bucarest, par Jean Loverdo, broșură ilustrată cu multe gravuri bine executate.

Afară de acestea, Buletinele și Revistele geografice din străinătate, au publicat articole despre Țara noastră, au reproduș sau au dat seamă de publicațiile noastre geografice.

Explorările făcute în anul trecut de d. Ghika Comănești în țara Somalis, n'au fost o simplă excursiune cynegetică, cu toate numeroasele victime ce vitejii noștri vânători au făcut în fauna africană; d-nul Ghika a fost niște adevărați exploratori în sensul strict științific al cuvântului, au măsurat munții, au stabilit cursuri de riuri, au făcut lucrări topografice, au colecționat multime de specimene din bogata floră somaliană, au făcut numeroase observații meteorologice; în fine au contribuit mult spre a lumina acest unghi misterios din N.-Estul continentului african. Deja societățile savante din Europa au așezat pe d. Ghika alături cu Hildebrandt, Georges Révoil, dr. Saulitske, principele Eugenio Ruspoli, dr. Donaldson-Schmidt și alții cari au explorat aceste regiuni misterioase și neospitaliere.

Institutul geografic din Gotha a admis deja diferitele numiri date de d. Ghika rîurilor, munților, cîmnelor, etc. din țara Somalis, astfel avem acum muntele Regele Carol, muntele Regina Elisabeta, fluviul principele Ferdinand, grola Principesa Maria, Culmea Lahovari și altele. Dar și diferitele plante și flori herborizate de d-nul Ghika au primit de la d. Schweinfurth și Volkens, cari le-au clasificat, numiri românești, astfel avem: Reseda Carmen Sylvae, Loranthus Ghikae, Crotalaria Comanestiana, Fagonia Lahovari, Justicia Romaniae etc. etc.

Iată cum se exprimă d. profesor Schweinfurth asupra părții botanice a călătorii d-lui Ghika:

«Nous ne pouvons terminer ces quelques pages sans témoigner au nom de la science une vive satisfaction pour les bons offices rendus à la botanique par M. M. les princes Ghika, qui malgré les nombreuses occupations de leur voyage fatigant n'ont cessé de prêter leur précieux concours à l'exploration botanique de la région parcourue».

Ear d. profesor Paulinschke, într-o scrisoare ce mi adresează, termină astfel:

«Le travail scientifique de M. Ghika compta, j'en suis persuadé, parmi les principales publications sur le continent africain».

Ca în toți anii și în anul ce s'a încheiat, Științele geografice au încercat să pierdă însemnate; astfel în Franța s'a stins la vârsta de 95 de ani, decanul tuturor geografilor din lume, ilustrul și universal-cunoscutul Vivien de Saint Martin. Dinșul era unul din acei mic grup de v'ro 30 de savanți, cari în anul 1821 au fondat societatea geografică din Paris. Lucrările și publicațiile ilustrulului geograf sunt răspândite în toată lumea, și cea mai cunoscută, cea mai monumentală operă a sa căreia i-a consacrat o viață întreagă, este «Le nouveau Dictionnaire de géographie universelle, al cărui al optulea și ultim volum a apărut în anul trecut.

În August 1896 a reposat la Zurich bătrînul profesor dr. Iohann Egli, care s'a ocupat mai toată viața sa cu determinarea etimologică a numirilor geografice, asupra cărora a publicat un mare dicționar sub titlul de «nomina geographica». Ilustrul dispărut era membru corespondent al Soc. noastre și în dicționarul său se găsește multe numiri geografice Române; mai ales asupra etimologiei numelui de Besarabia a scris o disertație savantă pentru care a cerut avizul și părerea d-lui profesor Hasdeu și ale regretatului A. Odobescu.

Acum în urmă Soc. geografică Română, a pierdut pe Prințul Dimitrie Ghika, care încă de la fundare Soc. a fost neîntrerupt un bine voitor membru al ei.

Guvernul și poporul portughez să prăgătesc de mai mulți ani deja să celebreze după cum și merită, al patrulea centenar al descoperirii Indiilor de către Vasco de Gama, acela care

«străbătînd peste mări, care nu fuseseră pînă atunci nicî odată brădate», cum zice Camões în Susiades, s'însă întinericel ce ascunde încă Africa, ambele Americi, Asia și țările din mările Pacific!»

Zilele de 8, 9 și 10 Iulie 1897 sunt destinate pentru aceste sărbători, la care s'au conviat toate națiunile civilizate, spre a participa la dînsese.

Programul este grandios și întreaga națiune portugheză va participa la această mare serbare adevărată națională.

Tot în primăvara anului acesta se va ține la Iena al XII congres al societăților geografice germane, care regulat la fie-care

două ani se întrunește în diferite orașe ale marelui imperiu german.

La aceste festivități științifice a fost invitată și Soc. noastră, dar va fi greu — și pricepeți lesne pentru ce — ca dînsa să poată răspunde la aceste bine-voitoare invitații!

În toamna anului expirat s'au petrecut două mari evenimente, care ne interesează mai ales pe noi Romîni; unul internațional la granițele țării noastre, la acest triplex confinium care se cheamă Porțile de fier, și cel-alt, mai intim, curat românesc, pe țărmul bătrînului Pont-Euxin, la Constanța.

Se știe că tractatul de la Berlin, între altele, a pus îndatorire monarhiei Austro-Ungare a curăți albia Dunării de periculoasele sîlce de la Porțile de fier, care mare parte a anului îngreună alt de mult navigația fluviului. După o muncă de aproape șapte ani și cu sacrificii de zecimi de milioane, (aproape 45 mil lei), această gigantica întreprindere a fost dusă la bun sfîrșit și ast-fel în Septembrie trecut s'a inaugurat cu multă pompă deshiderea acestui canal, de către Majestatea Sa Împăratul Franz Iosef.

Majestatea Voastră ați luat parte la această solemnitate și la întoarcerea Voastră, când ați însoțit pe Augustul și bunul nostru vecin, ați pus sub ochii Ilustrului Vostru oaspe, de la Virciorova pînă la Severin, înșirați pe o întindere de mai multe kilometri, pe vitejii noștri dorobanți, d'asupra cărora filia tricolorului românesc și plana vulturului strămoșesc, această sentinela neadormită și hotărâta a gurelor Dunării!

Se știe impresia adică ce a făcut asupra bătrînului Monarch acest zid de pieturi oțelite, pe care El îl trecea în revistă după bordul vaporului Imperial!

Măreața revistă de la Cotroceni n'a făcut de cît să întărească și mai mult această bună impresie.

Peste puține săptămîni, Majestatea-Voastră V'ati coborît la Constanța și acolo, înconjurat de Augusta Voastră familie, în mijlocul marilor demnitari și fruntași ai țării, ați pus temelia primului nostru port de mare, dovădind odată mai mult pîn-teasca Voastră solitudine pentru acest scump odor al coroanei Romîniei.

Cu un an mai înainte, Majestatea-Voastră, inaugurasă deja marelui pod Carol I, care cu bandele sale de fier și de oțel pare a lega noua provincie de tulpina-mamă.

A trebuit să treacă veacuri de grea urgie, pînă ce Dobrogea, această piatră neștimată din coroaia lui Mircea cel Bătrîn, stăpînitorul cetații Durostorului (Silistria de astăzi) să se întoarcă la marea și sub gîrișul sceptru al Majestații Voastre; dar apa trace și pietrele rămîn; așa au rămas glorioasele ruine de la Adam-Klissi, care astăzi nobila origină a acestei părți din Dacia lui Trajan!

Singele apă nu se face și cea mai puternică legătură ce ne leagă de țara noastră de dincolo de Dunăre, mai puternică de cât șinele de fier și de oțel, care unesc ambele țărmuri de falcuicului nostru fluviu, mai puternică de cît milioanele ce pe tot anul vărsăm cu dărnice pentru prosperitatea acestei provincii atît de crud încercată în curs de veacuri, mai puternică chiar de cît singele vărsat cu îmbelșugare de vitejii noștri soldați, legătura cea mai puternică, zic, este neînrămurita dragoste și devotamentul populațiunii Dobrogei pentru gloriosul și înțeleptul ei Rege, precum și iubirea noastră, a tuturor pentru această mică soră a noastră, a cărei soartă în viitor este pentru vece lipită de a noastră a tuturor Românilor!

(Aplause). Terminid, Sire, acest raport, rugăm pe bunul D-zeu ca să ne învrednicească a fi încă mulți, mulți ani prezidenți de Majestatea Voastră!

Secret general: G. I. Lahovary București, 1/13 Martie 1897.

...«Nous ne pouvons terminer ces quelques pages sans témoigner au nom de la science une vive satisfaction pour les bons offices rendus à la botanique par M. M. les princes Ghika, qui malgré les nombreuses occupations de leur voyage fatigant n'ont cessé de prêter leur précieux concours à l'exploration botanique de la région parcourue».

Ear d. profesor Paulinschke, într-o scrisoare ce mi adresează, termină astfel: «Le travail scientifique de M. Ghika compta, j'en suis persuadé, parmi les principales publications sur le continent africain».

Ca în toți anii și în anul ce s'a încheiat, Științele geografice au încercat să pierdă însemnate; astfel în Franța s'a stins la vârsta de 95 de ani, decanul tuturor geografilor din lume, ilustrul și universal-cunoscutul Vivien de Saint Martin. Dinșul era unul din acei mic grup de v'ro 30 de savanți, cari în anul 1821 au fondat societatea geografică din Paris. Lucrările și publicațiile ilustrulului geograf sunt răspândite în toată lumea, și cea mai cunoscută, cea mai monumentală operă a sa căreia i-a consacrat o viață întreagă, este «Le nouveau Dictionnaire de géographie universelle, al cărui al optulea și ultim volum a apărut în anul trecut.

În August 1896 a reposat la Zurich bătrînul profesor dr. Iohann Egli, care s'a ocupat mai toată viața sa cu determinarea etimologică a numirilor geografice, asupra cărora a publicat un mare dicționar sub titlul de «nomina geographica». Ilustrul dispărut era membru corespondent al Soc. noastre și în dicționarul său se găsește multe numiri geografice Române; mai ales asupra etimologiei numelui de Besarabia a scris o disertație savantă pentru care a cerut avizul și părerea d-lui profesor Hasdeu și ale regretatului A. Odobescu.

Acum în urmă Soc. geografică Română, a pierdut pe Prințul Dimitrie Ghika, care încă de la fundare Soc. a fost neîntrerupt un bine voitor membru al ei.

Guvernul și poporul portughez să prăgătesc de mai mulți ani deja să celebreze după cum și merită, al patrulea centenar al descoperirii Indiilor de către Vasco de Gama, acela care

«străbătînd peste mări, care nu fuseseră pînă atunci nicî odată brădate», cum zice Camões în Susiades, s'însă întinericel ce ascunde încă Africa, ambele Americi, Asia și țările din mările Pacific!»

Zilele de 8, 9 și 10 Iulie 1897 sunt destinate pentru aceste sărbători, la care s'au conviat toate națiunile civilizate, spre a participa la dînsese.

Programul este grandios și întreaga națiune portugheză va participa la această mare serbare adevărată națională.

Tot în primăvara anului acesta se va ține la Iena al XII congres al societăților geografice germane, care regulat la fie-care

unul din redactorii ei a interviual pe mai mulți comercianți.

Dăm pentru astăzi opinia unuia dintre marii bancheri ai capitalei asupra modificării, pe cari d. Cantacuzino vrea să le facă legi din 1862.

— Mai întîiu voi observa, — mi-a declarat onoratul meu interlocutor, — că autorul proiectului de lege nu s'a preocupat de cît de interesul fiscal, căutînd numai să creeze venituri cît mai mari Statului, fără ca să se gîndească cîtuși de puțin la starea neguțatorului, la stăruirea unei juste proporțiuni în ce privește sarcinile publice.

Din acest punct de vedere legea este o adevărată pacoste — cuvîntul nu e prea aspru — asupra comerțului român.

Prin faptul că se întîrește taxa fixă asupra patențelor — la care trebuie să se adauge zecimile, — i se aduce o adevărată lovitură, pe care nu știm cum va putea-o suporta comerțul.

— Ca să ne dăm seamă și mai bine de proiectul d-lui Cantacuzino, de spolierea care se plînuiește asupra comerțului, n'avem de cît să facem o paralelă între tablele pe categorii ale legii din 1862, — modificată în 1877, — și acelea ale proiectului de acum.

După legea actuală, proporția impozitului cuprinde, pe lingă puterea de cîștig a neguțatorului, și față cu comerțul ce face și cu capitalul ce a angajat, și deosebirea de mișcare comercială, de la oraș la oraș. Din acest punct de vedere, ea a divizat patențele în 8 clase cu taze diferite, după populația orașelor și după importanța comerțului ce ele fac.

Ce face proiectul de astăzi al d-lui Cantacuzino, — după ce o experiență de 35 ani a dovedit că bazele vechi legi sunt rele și inice?

În loc ca să le modifice, în loc să stabilească o mai justă proporțiune la suportarea sarcinilor publice, ministrul de finanțe vine și mărește tazele față asupra patențelor, menținînd același număr de clase.

A schimbăm numai categoriile. De unde în legea actuală, clasa I — taxată cu o patență de 300 lei — cuprinde orașele de la 100,000 locuitori în sus, — în proiectul d-lui Cantacuzino, clasa I de patențar cuprinde orașele de la 50,000 locuitori în sus și e urcată la 600 lei.

Va să zică, după legea din 1862 nu mai Bucureștii fac parte din clasa I, în timp ce Iașul și alte orașe sunt în clasa a II. După proiect, alți Iașul cît și cele-Valle orașe de la 50,000 locuitori în sus vor face parte din aceeași clasă cu Bucureștii, plătînd o patență îndoită, — de 600 în loc de 300 de lei.

Și așa mai departe cu cele-Valle categorii.

Nași avea nimic de spus, când d. Cantacuzino ar fi făcut o anchetă, pentru a constata dacă veniturile comercianților au crescut, dacă buna lor stare s'a ameliorat. Plătește omul cu bună inimă cînd starea lui e prosperă.

Ce le face, însă, cînd afacerile au rămas aceleași? Și acesta e cazul comerțului nostru, de oare-ce de mai bine de 10 ani cifra lui totală — import cu export — rămîne staționară, între 450 și 500 milioane lei.

Tocmai acest moment l'a ales d. Cantacuzino pentru a veni cu pretinsa d-sale reformă a legii patențelor.

— În definitiv, ne gîsim în fața unei legi rele, nedrepte, împovărătoare peste măsură. O agitație trebuie întreprinsă în contra ei și mi pare bine că zărele încep să se ocupe de dînsa.

Moartea lui Al. Lahovari

La 4 Martie d. ministru al afacerilor străine a adresat ministrului nostru din Paris, telegrama următoare:

«În numele guvernului român bine-voit și prezentă doamnei Lahovari și familiei condoleanțele noastre pentru pierderea durosă ce a încercat. Știrea această tristă fiind adusă la cunoștința Parlamentului, Camera deputaților a ridicat ședința în semn de doliu».

Ministrul de externe a primit ieri noapte, de la legațiunea noastră din Paris, următoarea telegramă:

«Serviciul funebrel înainte de transportarea corpului în România, se va face Vineri 7 (19) la orele 2».

Al. Lahovari a avut următoarele decorațiuni:

Marea Cruce a Coroanei Romîniei. Mare Ofițer al Stelei Romîniei. Marea Cruce a Ordinului Francisc-Iosif (Austria), Coroana de Fier (Austria), Osmanlia (Turcia), Coroana Italiei.

Mare Ofițer al Legiunii de onoare (Franța) Ordinul casei Ernestine clasa I (Saxa-Coburg Gotha). Ordinul casei de Hohenzollern clasa I.

Următorul detaliu curios asupra proiectului de lege al patențelor:

În expunerea de motive, d. Cantacuzino declară că, prin legea de acum, d-na a căutat să încurajeze comerțul la sale. Din răsfoirea proiectului de lege, am constatat cari sunt comerțurile ce încurajează d. Cantacuzino, scutite prin urmare de ori-ce patență: blănarii, acordorii de pian, precupeții de mahala, etc.

Ce ziceți de scutirea de patență a acordorilor de pian de la sale? Dar de scutirea precupeților de mahala — din sale?

Nu'i așa că d. Cantacuzino încurajează comerțul la țară?

Eri, 7 Martie, s'a început judecarea recursurilor fiscale de Curtea de casație. Sunt mai bine de 700 de asemenea recursuri și judecarea lor va ținea ocupată Curtea pînă la 11 Martie viitor.

Aurelianistii continuă a răspîndi știrea, că M. Sa Regele ar fi făgăduit guvernului disolvarea Corpurilor Legiuitoare la casa de nevoie.

Creдем a ști, că toate aceste svonorii nu sunt de cît o invenție a d-lui P. S. Aurelian, răspîndită cu scopul de a teroriza pe sturdziști.

Ni se comunică din Odobesti, că în urma unui ordin al ministerului de finanțe, dat casieriei de Putna, percepătorii din Odobesti a somat pe cumpărătorii de vinuri, cari au vinuri deponate ca să plătească taxa de licență cu ridicata de și acești cumpărători nu vind acele vinuri în acea localitate.

Numărul celor somați ca să plătească licență pentru că au vinuri de și nu le vind, este de v'ro 70.

Măsura aceasta arbitrară a produs o vie agitație în localitate.

La concursul de veterinar pentru posturile de medic veterinar de județe, au reușit d-nii St. Moisescu, Pandele Nicolau și D. Buzinchi.

Un concurs pentru cărțile didactice a fost fixat pentru 1 Septembrie viitor.

Grupul flevist s'a întrunit a-seară la o conferință și a hotărît să lanseze ia apel către cetățeni în contra legii patențelor și a legii timbrului.

Apelul va apare probabil Duminică.

Recomandăm părinteștii bună voințe a d-lui Vasile Lascar, ministrul de interne, pe primarul comunei Dăngeni din județul Botoșani, d. Ștefan Dimitriu.

Un denunț semnat pe care îl primim ne comunică numeroasele pungași al numitului Dimitriu, în dauna administrațiilor săi și a comunei Dăngeni.

După cît știm, acest primar se bucură de înalta protecțiune a d-lui prefect Arapu, de oare-ce raportul sub-prefectului plășei, de la 4 Iulie anul trecut, prin care se cerea destituirea d-lui Dimitriu, a fost pus la dosar.

Promitem a reveni cu documente.

Prinderea unui vestit pungaș. — Matei Ganea, un vestit spargător de meserie, urmărit cu mandat de arestare de parchetul de Ilfov, pentru numeroasele spargeri și escrocherii comise în Capitală, a fost prins ieri la Ciurpu-Lung, unde, sub un costum foarte elegant, începuse să inaugureze o nouă serie de escrocherii.

Ganea va fi adus azi în Capitală și predat parchetului.

Copilă dispărută. — D-na Aneta Figarowski, a reclamat ieri poliției că sunt două zile de cînd o copilă a sa, Victoria, în vîrstă de 9 ani, a plecat de acasă și cu toate cercetările făcute pînă acum, nu a putut a-i da de urmă.

Poliția a luat mîsur de cercetare pentru descoperirea copilului dispărut.

Tăiat de tren. — În noaptea de 2 ale lunii curente, pe cînd trenul de persoane intra în gara Mărășești, lucrătorul mecanic Panait Pitic a fost frînt de mașină, în momentul cînd voia să traverseze linia, și tăiat în buci.

Cadavrul nenorocitului a fost transportat la spitalul județean.

Parchetul fiind avizat a deschis o anchetă.

Stîncidere. — Ni se comunică din comuna Ciupercent, jud. Dolj, că în ziua de 3 curent lucrătorul Ivan Mocofan, din acea comună, a fost găsit în domiciliul său, unde locuia singur, cu pînțele tăiate și scîldat în singele care curse în abundență din oribila rană. Liagă dinșul, a fost găsit un briceag plin de sînge pînă în prasele.

Starea lui Mocofan era atît de gravă, în cît el nu a putut scote un singur cuvînt și după o jumătate de oră a și încetat din viață.

Toate banușele sînt că nenorocitul s'ar fi sinucis într-un moment de desperare. Pînă acum nu se cunosc însă cauzele cari ar fi împins pe Mocofan să ia această funestă rezoluțiune.

Ne fiind nici o banușă asupra morții, parchetul a autorizat înmormîntarea cadavrului.

Pod rupt de ape. — Apele riului Bistrița, venind mari, au rupt podul din dreptul comunei Hanga, județul Neamț. Din această cauză cursa poștală spre Pricăscani nu s'a putut face, așa că, pînă la reparare, corespondența va fi întreruptă.

Arși de gaz. — Allam din Constanța, că zilele trecute, doihul a cuprins două familii din acei județi din cauza imprudenței unei nenorocite femei.

În seara de 1 Martie, pe la orele 5, femeia Maria Sasu din comuna Tortoman, voind să aprindă focul, a turnat cu o sticlă gaz peste lemne și a dat apoi foc. Lichidul aprinzîndu-se flăcările s'au comunicat cu mare înălțime la petriolul din sticlă pe care femeia o avea încă în mînă.

Speriați, Maria aruncă jos sticla în flăcări și lichidul inflamă se împrăștie în toată casa și pe vestimintele nenorocite. La țipetele ei, barbatul său îi vine în ajutor, dar cu toată silința ce și-adă de o scăpa, a fost cu neputință,

Nenorocita a fost scoasă din casă cu figura, sînu și minile oribil arse.

În acest timp, flăcările coprinse întreaga casă. Femeia Paraschiva Popescu, soția învățătorului din comună, care era în acea cameră și ținea în brațe o copilă de 5 luni a victimei, fiind și ea coprină de flăcări, a fost, atît ea cît și mica copilă, grav rănită de flăcări.

Dîndu-se alarma, cei-alți locuitori din sat, au venit în ajutor și au reușit a stinge focul.

Starea Mariel Sasu și a micel sale copile, sunt din cele mai grave.

Sunt foarte puține speranțe de a putea fi scăpate cu viață.

Soțul nenorocitei, și d-na Popescu, sunt grav răniți la figura și minți.

Cite-și patru răniți au fost de urgență transportați în căutarea spitalului județean.

Accident mortal. — Tînărul Remi Siven, în vîrstă de douăzeci de ani, fiul cunoscutului doctor Siven din Gand, cîzînd de pe bicicleta la un velodrom, a rămas mort pe loc.

Descoperire stranie. — Lucrătorii ocupați cu lucrările de terasament pe piața Saint Michel din Liège, au descoperit o pîmîntă plină de schelete și cu oase omenești. Lumea este foarte intrigată. Se vorbește însă că pe acei loc, exista într-o vreme, o capelă, devenită mai tîrziu Biserica Sfintu Petru. Primăria orașului a dispus facerea unei anchete, care nu va avea de sigur de cît o importanță arheologică.

Urmarea ședinței de la 6 Martie

D. I. Malla, asociat la această interpeleare, ia cuvîntul și spune că acum două ani s'a cheltuit pentru reparațiunea acestui edificiu suma de 850.000 lei, și totuși Teatrul Național este într-o stare deplorabilă. D-sa face apoi o lungă conferință asupra importanței și foloselor teatrului, cu citațiune de autori străini.

D. Take Ionescu recunoaște că teatrul nostru Național are trebuință de reparațiuni, dar găsește că d. Malla a fost nedrept în unele critice ale d-sale. D. Ionescu recunoaște că teatrul nostru e murdar, dar comparativ cu mărimea lui are puține locuri, că galeria este inabordabilă, că n'are de cît o singură esire, că scena e defectuoasă și neîncălzită. De asemenea pericolul de incendii sunt mari. D. Take Ionescu spune că a consultat în chestiunea Teatrului Național pe arhitectul vienez Felner, care a răspuns că nu este alt-ceva de făcut de cît a se dărma întreaga clădire și a se refăce din nou. Aceasta costă 4 milioane lei.

Pe atunci guvernul conservator nu era dispus să cheltuească această sumă, mai cu deosebire că Bucureștii prin crearea de noi bulevarde va avea trebuință de un teatru mai mare, de un adevărat monument și atunci teatrul acesta va rămîne în rîndul al doilea.

Revenind la reparațiunile făcute, d. Take Ionescu spune că a făcut din nou o clădire întreagă, magaziele teatrului cari erau înainte într-o stare deplorabilă. S'a mîrit scena, s'a mîrit numărul cabinelor cari erau neapărat trebuincioase, s'a schimbat lumina electrică pe scenă. D. Ionescu spune apoi că scena este în adevăr foarte defectuoasă, este de lemn și trebuie să fie de fier, brunele coprisului trebuie schimbate, fiind putrede, și vestibulul trebuie modificat și mai este trebuință și de mobilier.

Toate aceste modificări, cari trebuie făcute, nu se pot îndeplini fără o cheltueală de 1.200.000 lei, credit pe care sfătuesc pe d. ministru să-l ceară de acum.

D. N. Fleva cere ca guvernul să vie cu un proiect de lege prin care și artiștii operele noastre să se constituie în societate, pentru a asigura ast-tel existența artiștilor lirici, după cum sunt asigurați a-cel ai societății dramatice.

D. Ciocan de asemenea cere să se modifice actuala lege a teatrelor. D-sa vorbește despre greutățile artiștilor teatrului din Craiova.

D. Mirzescu, ministrul instrucțiunii publice, răspundînd la interpeleare, declară că știe că d. Stăncescu are o diurnă de 300 lei și susține că o merită, de oare-ce d-sa lucrează în această instituțiune. De altminteri, directorul și comitetul teatrului au dreptul de a-și alege un sub-director și a-i da o diurnă cu aprobarea ministerului. Alegerea s'a făcut și ministrul a aprobat.

În ce privește defectele de construcțiune ale teatrului, d-sa nu se poate pronunța și intra în amănunte de culise, de oare-ce d-sa este bătrîn și lasă această sarcină d-lui Malla care este competent. (Iaritate).

D. Vilacros. Bătrînii sunt mai periculoși de cît cei tineri.

D. Mirzescu: D. Vilacros, care este bătrîn, îmi spune din experiența acest lucru? (aplaude ironice, ilaritate).

După o scurtă replică a d-lui Malla, discuțiunea se încheie.

Camera ne-va fi fiind în număr, ședința se ridică la orele 4 și jumătate.

Ședința de la 7 Martie

Ședința se deschide la orele 2. Prezidează d. D. Giani. Prezenți 118 deputați.

D. General Borendei, ministru de resbel, depune pe biroul Camerei proiectul de lege pentru chemarea sub drapel a contingentului anului 1898.

Se intră în ordinea zilei.

D. Delimareu își retrage interpelearea adresată d-lui ministru al cultelor, cu privire la pîn

Pentru ce nu se pun la concurs, cate-drele vacante, intreabă d. interpelator și se numesc profesori suplinitori, cari în orice caz, nu pot avea demnitatea, țaria de caracter și dragostea de muncă a profesorului titular, și trebuind să fie în tot d'una suspuși și plecați oamienilor zilei.

D-sa este de părere ca retragerile din oficiu să fie motivate iar nu să se facă după bunul plac al ministrului (aplaude).

D. G. Mirzescu, ministru al instrucției publice, spune că n'a călcat nici odată legea. Este adevărat, mărturiseste d-sa, că sunt mulți profesori suplinitori, dar mai este adevărat că am publicat concursul pentru foarte multe catedre vacante. Citiți «Monitorul Oficial».

Să trec acum la plingerea d-lui Chenciu asupra punerii în retragere din oficiu a profesorilor.

Cum poate ministru să pună după placul său un profesor în retragere din oficiu?

D. Chenciu. Foarte bine, așa am fost pus eu acum cinci ani într-o bună dimineață.

D. Mirzescu. Foarte bine a făcut ministrul care te-a pus pe d-ta în retragere din oficiu (ilaritate).

Nu poate ministrul să pună după plac pe un profesor în retragere. Trebuie mai înainte să aibă avizul consiliului permanent al instrucției publice. (Dezaprobări, ilaritate).

SENATUL

Urmarea ședinței de la 6 Martie

D. V. Lascăr cere a se lua de îndată în discuție legea pentru exproprierea din cauză de utilitate publică.

Senatul aprobă.

La orele 3 se citește raportul. Se citește proiectul de lege.

D. G. Exarcu constată că sunt băncile goale și cere amânarea—care nu se primește.

D. P. Grădișteanu spune că nici odată cind a vorbit nu a fost într-o poziție așa dificilă ca acum, căci este strins cu ușa, este între ciocan și nicovală. Convingerile d-sale sunt contra acestui proiect de lege, dar pe banca ministerială are prietenii, în deosebi d. ministru de interne Lascăr se bucură de toate simpatiile d-sale.

Pentru aceste cuvinte, se va ridica numai în contra unui punct din lege: desființarea juriului și înlocuirea lui cu tribunalele ordinare. Oratorul se revoltă în contra acestui principiu numai și numai pentru că această reformă a fost deja propusă de d. Teodor Rosetti pe cind era președinte de consiliu și zice că adoptarea acestei reforme ar fi renegarea principiilor liberale.

(D. I. Procopie-Dimitrescu aplaudă.)

D. Grădișteanu voeste să dovedească că în Franța, cind exproprierea a fost dată în judecata tribunalelor ordinare, desființându-se juriul, s'au produs hotărâri pe cari d-sa le numește scandaloase.

Interupt de un domn senator, care-l spune că avem o garanție în inamovibilitatea magistraturii, oratorul spune că Franța avea și atunci inamovibilitatea, dar ea este ca fustele la femei: să apară să a-coper.

Oratorul cerind cîte-va minute de repaos, se suspendă ședința pentru zece minute.

La redeschire, orele 4.55, d. președinte pune la vot prelungirea ședinței.

Voci: Pe mine, pe mine!

D. ministru de interne este contra amânării, pentru continuare.

D. Grădișteanu însă cere și d-sa amânarea continuării discuției pe mine, fiind indispus și simțindu-se obosit.

Senatul încuviințează și se ridică ședința, anunțându-se continuarea pe a doua zi.

Ședința de la 7 Martie

Ședința se deschide la orele 2.25

Prezenți 95 d-ni senatori.

Prezidează d. Nicolaid, vice-președinte.

Pe banca ministerială numai d. V. Lascăr.

D. Nicolaid spune că d. președinte fiind bolnav, face scuze Senatului pentru că nu poate lua parte la ședință.

Se intră în ordinea zilei, continuarea discuției generale asupra proiectului de lege pentru exproprierea din cauză de utilitate publică.

D. P. Grădișteanu are cuvîntul în continuare.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Criza ministerială

D. G. D. Palladi a anunțat, la consfătuirea ținută aseară la d. Stoiloian, că ministrul de finanțe, d. Gogu Cantacuzino, a demisionat.

Cauzele demisiunii d-lui Gogu Cantacuzino sunt: întâi, opoziția puternică ce s'a ridicat la Camera, în contra proiectelor sale privitoare la patente și timbre, proiecte pe baza cărora a alcătuit d-sa bugetul exercițiului viitor.

Al doilea motiv rezidă în situația disperată a partidului colectivist. D. Cantacuzino se declară solidar cu d. Dim. Sturdza.

Azi dimineață și-a dat demisiunea și d. C. I. Stoicescu.

D. P. S. Aurelian a fost primit azi dimineață, la ora 11, de către M. S. Regele.

Președintele consiliului a înaintat Săveranului demisiunea celor două miniștri.

Se vorbește cu insistență că d. P. S. Aurelian a început negocia-

eri cu fleviștii și cu vernescanii în vederea complectării ministerului.

O versiune spune că d. Fleva va lua internele, d. V. Lascăr va lua finanțele, d. Porumbaru externele și d. Enacovică lucrările publice.

O altă versiune spune că d. Costinescu va lua finanțele, d. Fleva internele și d. V. Lascăr externele.

Se crede în cercurile aurelianiște că pînă miine ministerul se va complecta.

Sturdziștii cred dimpotrivă și vor da chiar azi sau miine un asalt disperat la Camera și la Senat.

Aseară, la orele 9 și jumătate, aproape 50 de senatori și deputați, printre cari și d-nii miniștri V. Lascăr, Gh. Mirzescu, St. Șendrea și Porumbaru s'au întrunit în casele d-lui Stoiloian, la o consfătuire asupra situației. Președinte a fost aclamat prințul Gr. M. Sturdza.

D. G. D. Palladi ia cel întâi cuvîntul și aduce la cunoștința celor adunați demisiunea irevocabilă a d-lui Gogu Cantacuzino. D-sa face apoi rechizițiul guvernului și spune că atît situația internă cît mai ales cea externă împun un guvern tare, împun pe d. Dim. Sturdza la președinția consiliului și la ministerul afacerilor străine.

Prințul Grig. M. Sturdza: protestez și părăsesc președinția consfătuirii.

D. G. Dem. Palladi învultă, dect, pe miniștrii prezenți să se retragă din minister, înlesnind ast-fel revenirea d-lui Dim. Sturdza.

D-nii Mirzescu și Șendrea: De asta am fost invitați aici?

Se produce un șgomot colosal, care durează mai multe minute.

Prințul Gr. M. Sturdza spune că a părăsit președinția consfătuirii ca semn de protestare în contra cuvîntelor d-lui G. D. Palladi, care pretinde că situația externă și internă împun revenirea d-lui Dim. Sturdza. Nu-i adevărat. Nimeni în țară nu mai vrea pe d. Sturdza și mai ales situația externă împune înlăturarea lui, căci acest om este atît de angajat, atît de servil față de unele puteri și atît de dușman altor puteri, în cît la un moment grav el ar fi în stare să compromită cele mai vitale interese ale țării. Eă, adaugă prințul Sturdza, sunt mulțumit de actualul guvern și convingerea mea este, că după d. Aurelian nu pot veni de cît numai conservatorii la putere.

D. dr. Iovitz (senator) întreabă care e scopul acestei consfătuiri. Răsturnarea guvernului? Apoi aceasta nu se poate, căci țara pe cît a fost de revoltată în contra guvernului trecut, pe atît de mulțumită și liniștită e acum.

D. Al. Djuvara spune că situația actuală nu mai poate dămi nici trei zile. Trebuie să dispară jumătățile de valoare, jumătățile de creier, jumătățile de decizii. Și dacă nu dispar, sunt tem hotărîți, noi statul major al partidului, să le facem să dispară.

D-sa anunță că demisiunea d-lui Cantacuzino va fi urmată și de cea a d-lui C. Stoicescu.

D. Delavrancea, în mijlocul protestărilor și al vociferărilor, declară că întreaga luptă nu este de cît lupta unor ahtiași după portofolii.

D. Racoviță (senator) izbucnește cu violență și întreabă:

«De ce am fost chemați aici? Ca să ne punem cuțitul la gât și să ne strigăm: Ori Sturdza, ori viața?»

D-sa spune că țara e liniștită și mulțumită, ea nu dorește revenirea d-lui Sturdza, căci știe prea bine că în acest caz se vor produce noi șgduiri, care în aceste momente, cind situația externă este atît de complicată, ar putea primejdiu siguranța țării.

D. Mișu Schina stăruie asupra situației care impune ori revenirea d-lui Sturdza, ori retragerea partidului de la putere.

D. V. Lascăr spune că ia cuvîntul ca simplu soldat al partidului, iar nu ca ministru. D-sa arată că astă toamnă țara era în ajunul unui război civil. Guvernul trecut a compromis munca unei generații întrege închinînd magistratura, distrugînd credința strămoșască, asvîrlind în noroi biserică, compromișind armata și descompunînd administrația. În asemant împrejurări au fost rugați membrii actualului guvern să salveze situația și buna faimă a partidului. Membrii actualului guvern n'au conspirat în contra guvernului trecut, n'au făcut intrigi de culise nici somașium, cum faceți acum d-voastre.

Acum, după ce liniștea și ordinea am restabilit-o, nu cereți să reveniți din nou la putere ca să distrugeți ceea ce am făcut noi? Aceasta nu se poate. După noi numai conservatorii pot veni la putere.

Consfătuirea s'a terminat la ora 1 jum. din noapte.

Membrii clubului conservator sunt convocați pe miine, Sîmbătă seară, la 8 și jum. ore.

Astă seară, toți membrii clubului liberal democrat sunt convocați la o mare consfătuire asupra situației, în localul clubului.

Comitetul național studentesc, în urma propunerii d-lor Dumitrescu și Pascal, a admis, în unanimitate, depunerea unei coroane pe mormîntul ilustrului patriot Alexandru Lahovari.

Ier d. Aurelian a făcut o lungă vizită d-lui N. Fleva.

Sigmaringen, 7 Martie. — A. Sa R. prințul Ferdinand al Romîniei a sosit. Menton, 7 Martie.—Împăratul Frantz Iosef și împărăteasa Elisabeta vor pleca miine.

Suntem informați că mult simpaticul primar al orașului Constanța, d. Mihail Koiciu, va fi în curînd numit guvernator al Dobrogei, post ce se va crea de către d. V. Lascăr.

Vom reveni în curînd cu detalii interesante asupra administrației model a d-lui prefect Chintescu.

In comitetul delegațiilor Camerei, predomină hotărîrea ca taxele de patente asupra bancherilor să fie și mai mult urcate.

Articolele 52 și 53 din tariful pe categorii, anexat la proiect, împun bancherilor o patentă de 4000 lei pe an pentru București, Iași, Brăila și Galați, 3.000 pentru categoria a 2-a, 1.500 pentru categoria a 3-a și 1.000 pentru celelalte categorii,—plus taxa proporțională de 10 la sută din valoarea locativă a comptoirului.

Unii din delegații secțiilor Camerei găsesc că aceste taxe sunt prea mici și ar dori să le mai urce.

In scopul de a stimula producția și a încuraja îmbunătățirea rasei cailor, boilor și oilor în Dobrogea, ministerul agriculturii a înființat o expozițiune de animale din speciile mai sus citate, la Constanța.

Această expozițiune se va ține în zilele de 5, 6 și 7 Septembrie viitor.

Se vor decerne și premii.

In același timp se vor organiza și alergări de cal în județul Constanța, cari vor avea loc anual, în fie-care primăvară și toamnă.

Suntem informați că guvernul a trimis o comisiune în mai multe porturi ale mării Negre și Mediterane, pentru a cerceta dacă n'ar fi posibil de a se deschide noui debușeuri petroleului român.

Comisiunea a obținut convingerea că petroleul nostru va putea fi ușor plasat, în cîte-va din porturile ce a vizitat.

In raportul ce a prezintat, comisiunea insistă ca guvernul să facă tot ce'l va sta prin putință pentru încurajarea exportului petroleului.

Comercianții zarafi cu comptoar de scont și schimb din Capitală au adresat ministrului de finanțe un memoriu în contra proiectelor de lege al patentelor și al timbrului.

El cer a se lăsa categoriilor lor de comerț taxa din legea vechie, reclamînd în același timp tîei sub-diviziunii pentru complotarele de scont.

Asupra legii timbrului, comercianții protestează contra urcării taxelor în materie de faliment și borderourilor de cumpărări și vînzări de efecte de Stat și alte valori.

Memoriul incheie cu cuvintele:

«De multe ori beneficiul nostru brut, adică, diferența între cumpărare și vînzare nu trece de 1% și sunt casurî unde avem pîgubă la vînzarea efectelor cumpărate, a-cestă taxă a timbrului pe lingă că near prejudicia pe noi, ar fi și o cauză reală a slăbirii circulațiunei efectelor publice și deci o influență reală asupra slăbirii cursurilor.»

O delegațiune, compusă din tot ce comerțul Capitalei are mai distins, a prezintat acest memoriu ministrului de finanțe.

Toți confrății din provincie, cari vor publica notițe asupra morții regretatului Alexandru N. Lahovari, sunt rugați să bine-voiască a trimite cîte un exemplar direcțiunei ziarului Epoca.

Blocarea Cretei

(Prin fir telegrafic)

Notificarea blocării

Canea, 6 Martie.

Blocarea Cretei va începe Duminică dimineață. Notificarea blocării se va face azi la Atena și Constantinopol.

Limitele blocării sunt cuprinse între 23° 24' și 26° 30' Long E. de Greenwich și 35° 48' și 34° 45' latitudine N.

Blocarea va fi generală pentru corăbiile elenice. Corăbiile puterilor vor putea debarca mărfuri, care s'au în destinație trupelor grecești sau interiorul insulei.

Amiralii au invitat Grecia să cheme în napol corăbiile sale. In cas contrar vor fi depărtate cu forța la 9 Martie de dimineață.

Oșterii străini atacați

Canea, 6 Martie.

O luptă s'a dat la Retimo de dimineață între turci și greci. In timpul nopții a fost o luptă la Candia; sunt șase morți și 25 răniți.

Mateleșii schooner-ului grecesc scufundat «Sebenico» au scăpat prin inol.

Sissoi-Weliky va merge la Toulon, spre a face să se îngrijească acolo răniții săi și a proceda la reparațiunile necesitate de explozie.

Colonla, 6 Martie.

Se anunță din Litia «Gazetei de Colonia» că niște insurgenți au tras asupra mai multor ofițeri străini.

In consecință, comandanții corăbiilor franceze, engleze și italiene, au anunțat vor insurgenți că vor bombarda satul Piskopi.

Ateua, 7 Martie.

Miniștrii puterilor au notificat în mod oficial guvernului deciziunea privitoare la blocarea insulei Creta.—Miniștrii greci au (ținut apoi un consiliu lung.

D. Skuzes a comunicat Camerei că blocarea va începe la 21 Martie.

Grecia a decis rechamarea vaporului «Alphios» din apele Cretei.—Colonelu Vassos rămîne încă la Alikiongi.

Canea, 7 Martie.

Proclamarea amiralilor nu se va promulga de cît miine dimineață, pentru că s'a intercalat o frasă care zice că Creștinii vor fi scutiți de controlul Porții, în ceea ce privește afacerile lor interne.

Marina germană

Berlin, 6 Martie.

«Reichstag». Prințul de Hohenlohe, baronul Marschall și amiralul Hollmann insistă asupra necesității de a dezvolta marina. Baronul Marschall, reamintind că Germania n'a putut să trimeată de cît o singură corabie în Creta, zice că în cazul cind s'ar lucra în contra intereselor germane, Germania va trebui să ceară celorlalte puteri să păzească interesele sale, ceea ce nu este demn de un imperiu.

Alegerile în Austria

Viena, 6 Martie.

La alegerile deputaților comunelor rurale din Dalmația, s'au ales 6 candidați al compromisiului sirbo-Croat; în Tirol s'au ales 5 conservatori-germani și 3 conservatori italiani.

Orașul Galitziei au ales 10 candidați al comitetului central polonez.

Miniștrii, cavaler de Bilinski și de Rittner sunt printre aleși. La Lemberg sunt două balotage.

CRIZA MINISTERIALĂ ÎN BULGARIA

Sofia, 6 Martie.

Agenția Balcanică desminte știrile ce circula asupra unei crize ministeriale și a unei remanieri de cabinet.

Ea asigură că între membrii cabinetului Stoilow domnește cea mai mare unire.

Trimitere de noi trupe

Spezia, 6 Martie.

Miine vor pleca în Creta 600 de oameni pe bordul lui «Eridano».

Toulon, 6 Martie.

«Anvergue», scos la suprafață, va pleca deseară cu trupe.

Roma, 6 Martie.

D. Brin, ministrul marinei, a adresat lui Vlangali, ambasadorul Rusiei, o depesă de condoleanțe în numele marinei italiene cu ocazia accidentului întimplat pe bordul lui «Sissoi Weliky». D. Vlangali i-a mulțumit cu căldură.

Londra, 6 Martie.

D. Brodrick, sub-secretar parlamentar la departamentul resbelului, anunță că 600 oameni al unui regiment de hlanzi ai primii ord'n de a pleca în Creta.

ULTIMA ORA

Criza ministerială

Toată lumea se aștepta ca azi atît la Senat cît și la Camera să se dea asaltul decisiv în contra guvernului. Ambele Corpuri însă au intrat în ordinea zilei fără nici un incident.

Majoritățile parlamentare se vor întruni deseară la o consfătuire în sala Senatului.

De vînzare la principalele băcării

CONSERVE
MUȘTAR
Staicovici

DEPOU GENERAL STRADA REGALA No. 5 bis

Svonurile răsbindite despre retragerea întregului guvern nu se confirmă, din contra, persistă știrea în privința intrării d-lui Fleva în cabinet.

Anunțiu

De vînzare sau de inchiriat o casă în strada Lucaci No. 64 bis. Casa se compune din 7 camere pentru stăpîni, bucătărie, spălătorie, pivniță, curte spațioasă, apă și gaz.

Dr. HARALAMB BOALE DE PIELE 3, Strada Renașterii

Les Eaux de Vichy

Si nous parlons des Eaux de Vichy, si connues et si employées chez nous pour leur merveilleuse efficacité dans les maladies du foie, de l'estomac et de l'intestin, dans la goutte, le diabète, etc., c'est pour mettre le lecteur en garde contre les nombreuses imitations que le succès des véritables eaux de Vichy a fait naître. Pour être certain de leur authenticité, il faut toujours réclamer l'une des sources: Hôpital, Célestins ou Grande-Grille, qui, appartenant à l'Etat français, sont embouteillées à Vichy et expédiées, sous son contrôle et avec sa garantie. Ces sources de l'Etat supportent le transport sans aucune altération et vous serez assuré de leur pureté en exigeant sur la capsule et l'étiquette de vos bouteilles l'un des trois noms: Hôpital, Célestins ou Grande-Grille.

MARTIȘOARE

Țara noastră mîndră floare
Din buchet împărătesc
Cine o vede din popoare
De ea greț se deslipește.

Vin și Regi, vin și împărați
Vin la Prinți bine 'narmați
Toți saluți 'namorați
Și cînd plec, plec disperați.

Vine acum iar un Baron
Să vă spuie în gura mare
Să luți la Radivon
Frumoasele Martișoare.

Daur și Mărgăritare
Cum le vezi înimați sare
Cu rubine adevărate
De le vezi înimați bate.

Nu uitați adresa frate
Radivon are de toate
Cu prețuri mai moderate
Să le vînză iar pe toate
Prețul de la 1 leu la 100 lei bucata.

Telefon **RADIVON**
32.—Calea Victoriei, —82

INTREPRINDERE

BAROMETRICĂ

SISTEM PERFECTIONAT

Str. Academiei, 2

(Casa Steiner)

Primește comande pentru curățitul basnelor de la Latrine și Receptio; execută prompt și fără miros orice comandă și cu prețul de 10 lei Vasul mare Pneumatic.

DIRECȚIUNEA.

A SOSIT

LA

Croitoria Centrală

5, Pasagiul Român, 5

Un bogat asortiment de stofe engleze pentru comande.

Croială elegantă. — Prețuri moderate.

LA SINIA DE VÎNZARE SAU DE ÎNCHIRIAT în total sau în parte o proprietate, în str. Monastirei No. 5. la cea mai frumoasă poziție (vis-à-vis de poarta Monastirei), compusă din: O casă din două mari apartamente, cu 14 camere mobilate pentru stăpîni, 3 pivniți, conducte de apă, etc.; două grădini, una de flori și alta mare de legume și arbori fructiferi; două grajduri de 12 cai cu 4 camere pentru servitori și curte în care apa este introdusă.

ACI ÎN BUCUREȘTI DE VÎNZARE O Proprietate în str. Isvor, No. 56, compusă din: Un mare atelier mecanic, cu abur, pentru spălătorie de rufe, și un grajd de mai mulți cai, construite din zid masiv cu temelie de piatră, apă introdusă, canal de scurgere, magazii, șoproan și UN MARE TEREN CU O SUPRAFAȚA DE 2100 Metri Patr

Fumători!

Cu hartiile de țigară:
RIZ-ABADIE (bucata 25 h.)
PANAMA (bucata 20 bani)
CREANGA (< 10 și 5 h.)

am angajat onoarea noastră și reputația renumitelor fabrici franceze **ABADIE-Paris**. Fumați-le cu încredere!!

Sunt singurele hartiile de orez deplin garantate contra falsificării!

MICI ANUNȚURI

Fins la 10 publicități 50 bani linia pentru fiecare dată, și de la 10 în sus 20 bani linia.

Spectacole

Teatrul Național.

Teatrul Hugo. Baluri mascate.

Gala Eforiei.

Teatrul Regal Romîn Cesar Sidoli.

Gala Bragadului. În fiecare seară concert de orăsthe-

Stră sub conducerea d-lui Peters. Vinerea concert Elyb Life

Cafe Naționala. Orchestra Rubinstein

Inchirieri și arendări

De închiriat. — O PRAVĂLIE cu două camere fru-

De arendat. — Moșta Seaca, din județul Teleorman, lângă

De închiriat Hotelul Bușteni din cântarul Bușteni lângă

De închiriat. Sunt de închiriat, cu începere de la 23

De arendat cu începere chiar de acum moșta „Ianca-

De vânzare spre țiere pădurea de pe moșta Orăști-Piș-

De vânzare lemne din pădurea Pașcani. Stăneșel, după

Hotelul Piețel Bibescu-Vodă, lângă Camera și Tri-

Cereri și oferte de serviciu

O menajeră caută un loc într-o familie. Cunoaște bine

Informații utile

Lăptăria Arcuda lângă grădina Herăstrău. Lapte de

Un pianist roșinat oferă serviciile sale la soirele dan-

Franceze diplomate deosebite leçons particulieres. Ad. bu-

Firme recomandabile

Mihail A. Raștivanu Avocat 28 Strada Frumoasă.

Adrese

Mihail A. Raștivanu Avocat 28 Strada Frumoasă.

Bibliografi

A apărut: Legea Electorală însoțită de Jurisprudența Instel

„Enciclopedia Română”. A apărut fascicula III a

CASA DE SCHIMB HESKIA & SAMUEL

BUCUREȘTI No. 5 Strada Lipșcani No. 5

Table with columns: Cump., Vind. Rows include Rentă Amortisabilă, Obligat. de Stat, Municipale, etc.

Imprimarea cu mașinile dublu-cilindrice, din

DE ARENDAT pe cinci ani, de la

1898 Moșta Bădulești, a interzisului Grigore

Un vechi administrator de moșie, absol-

MOBILE!!!

În Căminul Victoriei No. 200

Hygienea dinților și a gurei. DENTALINA ESSENȚĂ PENTRU GURĂ și PULBERE VEGETALĂ PENTRU DINȚI

Societatea anonimă a hirtilor Abadie din Franța. Cu mari sacrificii și în urma unei analize

WATSON & YOEUELL MAȘINI AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE BUCUREȘTI. — Strada Academiei, 14 (fost Rașca)

MEDICAMENT PHOSPHATIC VIN DE VIAL. VINUL DE VIAL este un modifcator pu-

OTTO HARNISCH București Galati. Toate articole tehnice CAUCIUC ASBEST

N. Grigorescu 43, Calea Victoriei, 43. vis-à-vis de cofetăria Capșa, București

BAIA REGALA (din Palatul Eforiei) Bulevardul Elisabeta

Constantin Simionescu Doctorand în Medicină Paris, Boulevard de l'Opéra 152

EUGENIU BEHLES Representant general al renumitei fabrici TH. FLÖTHER din Germania. CEL MAI MARE DEPOSIT DE: LOCOMOBILE ȘI TREERATORI